

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 04-16-193

София, 10.03.2015 г.

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

№ 99-00-6-716/8/11.03.2015 г.

ДО
Г-ЖА ЛИЛЯНА ПАВЛОВА
МИНИСТЪР НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

На Ваш изх. № 99-00-6-716 от 20.02.2015 г.

ОТНОСНО: Режим на предоставяне на минимални помощи по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПАВЛОВА,

Във връзка с Вашето писмо под горния номер, касаещо въпроси, свързани с условията за изпълнение на схемата за минимална помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (Програмата), моля да имате предвид следното:

Предвид факта, че прилагането на Програмата предполага наличието на множество хипотези, свързани с характера на собствеността на самостоятелните обекти (СО), етажната собственост, Сдружението на собствениците и т.н., то са възможни и множество различни интерпретации по прилагането на режима за минималните помощи. Поради това и по така поставените от Вас въпроси не би могло да се предостави еднозначен отговор, който да е приложим към всички възможни хипотези. Всеки конкретен случай изисква да бъде анализиран самостоятелно и в контекста на изчерпателна информация.

С оглед на това, представените като приложение към настоящото писмо отговори са изготвени въз основа на базови принципни постановки, свързани с прилагането на режима за минималните помощи, съобразно предоставената ни информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста.

за МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

За министър:

За зам.-министър:

Р. АНДАНОВ

ЗМОР-194/06.03.2015

Въпроси и отговори

по практическото прилагане на условията за изпълнение на схемата за минимална помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради

Въпрос 1: Етажната собственост, чрез управителя/председателя на управителния съвет, е сключила договор за отдаване под наем на обща част. В различните случаи тази обща част би могла да бъде покрив (за поставяне на антена на мобилен оператор) или помещение в сградата (портиерна или друго помещение за фризьорски салон/магазин или друг търговски обект). В тези случаи може ли сдружението на собствениците (което е различно от етажната собственост) да получи безвъзмездна финансова помощ по програмата или следва да бъде приложена схемата за държавна помощ?

Отговор:

В случаите, когато обща част от сградата или помещение в сградата се отдава под наем чрез сключен договор от името на етажната собственост, се счита, че приходите от тази дейност постъпват в етажната собственост, която ги използва за осъществяване на цели от икономическо естество. В тази връзка, фактът, че етажната собственост отдава обща част от сградата или помещение в нея под наем, означава, че същата извършва икономическа дейност на съществуващ конкурентен пазар. Предвид това, всички собственици, които участват в етажната собственост, биха могли да попадат в обхвата на правилата за минималната помощ, тъй като се считат за „предприятие“ по смисъла на режима за държавните и минималните помощи. Предвид факта, че сдружението на собствениците представлява сдружение на същите лица, които участват в етажната собственост, то при наличие на посочените горе обстоятелства, сдружението на собствениците за целите на Програмата се счита за получател на минимална помощ. В този контекст, всяко лице, което участва в сдружението на собствениците следва да попълни Декларация за получени минимални и държавни помощи¹. Съответно, размерът на минималната помощ, която всяко от тези лица ще получи по Програмата, ще бъде пропорционален на приспадащия му се дял от разходите за обновяването на сградата, съобразно притежаваните от него идеални части от общите части на сградата, заедно с разходите за дейностите, извършени за притежавания от него СО.

Въпрос 2: . Общи части, които се ползват за стопански цели/икономическа дейност от трети лица, от които етажната собственост/сдружението на собствениците не получава наем, как следва да се третира?

Отговор:

От така зададения въпрос и предвид липсата на конкретика не стават ясни какви са точно обстоятелствата и условията, при които етажната собственост/сдружението на собствениците е предоставило частта от общите части за ползване от трето лице - субект, извършващ икономическа дейност. Дори допускайки, че частта от общите части е предоставена безвъзмездно на това трето лице, т.е. етажната собственост/сдружението на собствениците не получава наем от това, то би могло да има насрещна престация под друга форма (напр. непарична). Извършването на икономическата дейност не следва да се обвързва само и единствено с получаването на приход и/или реализирането на печалба. Преценката за нейното наличие е фактът, че такава действа на конкурентен пазар, какъвто е пазарът на търговия/отдаване под наем на недвижими имоти.

¹ Приложение 1 към Договора между общината и сдружението на собствениците.

Въпрос 3. Самостоятелни обекти, собственост на община/държавни ведомства, се отдават под наем за нежилищно ползване. Следва ли да се прилага схемата за минимална държавна помощ и как?

Отговор:

Когато СО, собственост на общината/държавни ведомства, се отдават под наем за (не)жилищно² ползване, следва да се има предвид следното:

- Отдаването под наем на СО, собственост на община/държавно ведомство, представлява икономическа дейност за последните. Предвид това, в случай че общината/държавното ведомство разделя (в структурен и финансов аспект) икономическата от неикономическата си дейност, то режимът на минималните помощи е приложим само по отношение на икономическата им дейност. За целта, общината/държавното ведомство следва да води аналитична счетоводна отчетност по видове дейности, в резултат на която да е налице ясно разделяне/разграничаване на нейните/неговите приходи, разходи, активи и пасиви от икономическата и неикономическата дейности. В този смисъл, общината/държавното ведомство се явява получател на минимална помощ и към нея/него следва да се прилагат правилата на Регламент (ЕС) № 1407/2013³. Поради това, общината/държавното ведомство следва да попълни Декларация за получени минимални и държавни помощи. В тази хипотеза общината/държавното ведомство попада в обхвата на правилата по Компонент I (точка 3.2.1., подточка 1) от Условието за изпълнение на схемата за минимална помощ по Програмата (Схемата за минимална помощ), приложим към собствениците на СО, които извършват икономическа/стопанска дейност и при условие, че изпълняват и всички изисквания на Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.

В случаите, когато за общината/държавното ведомство е налице обстоятелството по т. 4.4.1. или т. 4.4.2. от Схемата за минимална помощ, то към нея/него са приложими правилата, разписани в т. 5 от същата. Посоченото означава, че за общината/държавното ведомство следва да се прилагат правилата на Компонент II, приложим към собствениците на СО, които извършват икономическа/стопанска дейност, но не изпълняват изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.

- Ако икономическата дейност на общината/държавното ведомство е неделима от неикономическата, както и ако икономическата дейност е незначителна (по обхват и стойност) спрямо дейността с неикономически характер, то всички дейности, извършвани от общината/държавното ведомство, се приемат за свързани с упражняването на властническите правомощия на общината/държавното ведомство като органи на публичната власт. Поради това, за общината/държавното ведомство може да се приеме, че е извън обхвата на понятието за предприятие по смисъла на режима за държавните и минималните помощи⁴. Следователно, в този случай общината/държавното ведомство се счита за субект, към който не са приложими правилата за държавните и минималните помощи. Съответно, при прилагането на правилата за финансиране по Програмата, същите в частта си относно режима за минималната помощ не са приложими спрямо общината/държавното ведомство. Такава хипотеза се явява и когато общината притежава СО, които се използват единствено и само за жилищни нужди, като напр. защитени жилища, за бездомни и социално слаби и т.н.

Въпрос 4. Самостоятелни обекти, собственост на община/държавни ведомства, са с нежилищно предназначение (административни помещения) и се използват от собственика

² При така зададения въпрос, от значение за прилагането на режима за минималните помощи е фактът, че общината/държавното ведомство извършва икономическа дейност, отдавайки под наем притежавани от нея/него СО, а не за какви цели /(не)жилищни/ биват използвани тези СО.

³ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, ОВ L 352 от 24.12.2013 г.

⁴ Дело C-138/11 Compass – Datenbank GmbH [2012] ECR I-0000, параграф 38, и Дело C-113/07 P SELEX Sistemi Integrati v Commission [2009] ECR I-2207, параграфи 72 и сл.

им за подпомагане изпълнението на дейността на ведомството (стол за хранене, филиал на детска градина и др.). Следва ли да се прилага схемата за минимална държавна помощ?

Отговор:

В случаите, когато СО са собственост изцяло на община/държавни ведомства и биват използвани от същата/същите, то общината/държавните ведомства следва да преценят дали се извършва икономическа дейност в/чрез тях, или не. Ако последните не могат да отделят икономическата си дейност от дейността си, свързана с упражняване на властнически правомощия в качеството си на органи на публичната власт, и докажат по обективен начин, че икономическата дейност е несъществена спрямо неикономическата, то към общината/държавните ведомства не са приложими правилата за финансиране по Програмата в частта им относно режима на минималната помощ, аналогично на изразеното по въпрос 3.

Въпрос 5. Самостоятелни обекти, които са собственост на общински/държавни предприятия, са с жилищно предназначение и се отдават под наем за жилищни цели. Допустими ли са да получат безвъзмездна финансова помощ по програмата, без да попадат в обхвата на държавната помощ?

Отговор:

Когато СО в сграда, допустим за финансиране по Програмата, е собственост на общинско/държавно предприятие, което извършва икономическа дейност, без значение че СО се използва за жилищни цели, общинското/държавното предприятие попада в обхвата на правилата за минималната помощ. От факта, че помещенията се отдават под наем, следва, че дейността се извършва на съществуващ конкурентен пазар, което предполага наличие на икономическа дейност на тези общински/държавни предприятия. Следователно, последните са получатели на минимална помощ по Програмата и към тях следва да се прилагат условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

Въпрос 6. Как следва да се попълва декларацията – Приложение № 1 към договора между общината и СС /Приложение № 10/, от физически лица? Позволява ли „Регистърът на минималните и държавни помощи“, поддържан от Министерството на финансите, да се направи проверка на физическо лице по ЕГН?

Отговор:

Интернет базираната информационна система „Регистър на минималните и държавните помощи“ (РМДП/Регистъра) позволява да бъде проверено дадено физическо лице по ЕГН за получените от него минимални помощи за тригодишен период. Обръщаме внимание, че в публичната справка в Регистъра не се визуализират записите за минимални помощи, отпуснати от Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), поради конфиденциалност на информацията за личните данни по ЕГН. Данните за отпуснатите минимални помощи от Националната агенция за приходите (НАП) съдържат ограничена информация (индикация, че даденият получател е получил минимална помощ от НАП, но без конкретни суми), тъй като останалата част също се счита за конфиденциална.

В потребителската част на системата, достъпна за всички администратори на помощи, тази информация (за помощите, отпуснати от НАП и ДФЗ) е достъпна само за служебно ползване. Поради този факт, препоръчваме на общините, които ще администрират минимални помощи по Програмата, да предприемат мерки за осигуряване на достъп на техни служители до потребителската част на системата. Достъп до системата се осигурява при спазване на изискванията на документа „Процедура за осигуряване на потребителски достъп до РМДП“, наличен в секция „Указания“ на Интернет страницата на Регистъра (<http://minimis.minfin.bg/>).

По отношение на попълването на Декларацията за минимални и държавни помощи по Програмата от физически лица следва да имате предвид следното:

За целите на Програмата образецът на Декларацията за минимални и държавни помощи може да бъде модифициран от администраторите на помощ – общините, с оглед адаптирането ѝ спрямо физическите лица и техните лични данни. В този контекст, Декларацията за минимални и държавни помощи, в частта на реквизита „ЕИК/БУЛСТАТ“ може да бъде допълнена с ЕГН. Аналогичен подход следва да се прилага и по отношение реквизитите, свързани с личните данни на деклараторите по Приложение № 2 към договора между общината и СС /приложение № 10/.

Предвид горното, моля да имате предвид най-малко следните възможни хипотези при попълване на Декларацията за минимални и държавни помощи от физически лица:

- В случаите, когато за целите на Програмата Декларацията за минимални и държавни помощи бива попълвана от физически лица собственици на СО, които не извършват икономическа дейност⁵, то те попълват Декларацията до т. 4 включително, където посочват отговор „НЕ“. Освен това, следва да се запознаят със съдържанието на т. 20 и т. 21 от Декларацията, след което да я подпишат;

- При попълване на Декларацията от физическо лице собственик на СО със стопанско предназначение, който обаче към датата на декларирането⁶ и през предходните две данъчни години⁷ не се използва за извършване на икономическа дейност от това лице, то в този случай е приложима хипотезата на горното тире. Следва да имате предвид, че ако СО, въпреки че към датата на декларирането не се използва за извършване на икономическа дейност, но през предходните две данъчни години е бил използван за такива цели, то за посочените години физическото лице, собственик на СО, попада в обхвата на правилата за минималните помощи. Следователно, в т. 4 от Декларацията физическото лице отбелязва отговор „НЕ“, но освен това следва да попълни дали и какви минимални помощи е получило през предходните две данъчни години;

- В хипотеза, при която физическо лице е собственик на допустим по Програмата СО, който се използва за жилищни цели, но на адреса на СО е регистрирано дружество/ЕТ по смисъла на Търговския закон (ТЗ), то моля да имате предвид следното:

За целите на (не)приложимостта на режима на минималните помощи спрямо физическото лице от значение е дали в СО от страна на регистрираното дружество/ЕТ се извършва икономическа дейност, или не, респ. дали физическото лице-собственик на СО реално извършва икономическа дейност под някаква форма. При условие, че е налице икономическа дейност в/чрез СО, респ. физическото лице-собственик извършва такава, то физическото лице следва да попълни Декларация за минимални и държавни помощи. В случай, че в/чрез СО не се извършва икономическа дейност, респ. физическото лице-собственик не извършва такава, то спрямо него е приложима хипотезата на първото тире от настоящия отговор на въпрос 6.

Отчитайки горните възможни хипотези, следва да имате предвид разпоредбата на чл. 5, ал. 10 от Договора между общината и сдружението на собствениците, регламентираща съответните необходими действия при промяна в предназначението на даден СО, т.е. при възникване на обстоятелства за използването му с икономически цели. В допълнение, моля да имате предвид, че в посочената разпоредба от Договора между общината и сдружението на собствениците е допусната техническа грешка като думите „Приложение № 2 от настоящия договор“ следва да се четат „Приложение № 1 от настоящия договор“.

⁵ Поради което са извън обхвата на режима за минималните помощи

⁶ Т.е. датата на попълване на Декларацията за минимални и държавни помощи

⁷ За целите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 от значение са текущата и предходните две данъчни години, респективно получените минимални помощи през тези 3 последователни години (съгласно чл. 3, т. 2 от Регламента). В България данъчната година съвпада с бюджетната.